

Христина ВОРОНОВА,

Юрій ДАНИЛЯК

(Дрогобич, Україна)

ФОРМУВАННЯ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ УЯВЛЕНЬ ПРО НАВКОЛИШНІЙ СВІТ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Ознайомлення дітей дошкільного віку із навколишнім світом є важливим завданням діяльності закладу дошкільної освіти. Навколишній світ надзвичайно різноманітний та включає природу, явища суспільного життя, предметне оточення.

Важливою складовою навколишнього світу є інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ). Сьогодні живемо в період творення нового типу суспільства – інформаційного, базовою цінністю якого стає інформація, уміння її знаходити та працювати з нею. Ця обставина впливає й на організацію освітнього процесу у закладі дошкільної освіти.

Сьогодні нікого не дивує використання ІКТ як засобу навчання. Інформаційно-комунікаційні технології – це сукупність методів виробничих процесів, програмно-технічних засобів, що інтегруються задля збору, обробки, збереження, розповсюдження, відображення та використання інформації в інтересах її користувачів. Важливим сучасним засобом ІКТ є комп'ютер, оснащений відповідним програмним забезпеченням, телекомунікаціями та розміщеною на них інформацією [1, с. 91].

Порівняно з традиційними засобами навчання дошкільників інформаційно-комунікаційні технології мають низку переваг, адже поєднують зображення, звук, текст, анімаційні ефекти тощо, що значно поліпшує сприймання інформації. Дітей приваблює інформація, що подається на екрані комп'ютера в ігровій формі. До того ж на екрані можна спостерігати за моделюванням процесів, які нереально побачити

безпосередньо в житті, наприклад, політ ракети, рух планет тощо. При цьому комп'ютер дає змогу кожній дитині працювати в індивідуальному темпі, регулювати кількість завдань для виконання, повторювати роботу над завданнями довільну кількість разів тощо.

У процесі ознайомлення старших дошкільників із навколишнім світом вихователь може використати такі способи застосування ІКТ:

- пошук інформації, підбір ілюстративного матеріалу для занять;
- створення мультимедійних презентацій, наприклад, у редакторі Power Point;
- використання програм редагування зображень, зокрема, фотографій;
- використання програм для перегляду, зберігання та створення відеофільмів;
- оформлення буклетів, електронного портфоліо тощо;
- створення медіатеки;
- реалізація дистанційного навчання тощо.

До важливих умов впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освітній процес закладу дошкільної освіти належать такі:

- наявність відповідної матеріальної бази, достатньої оснащеності комп'ютерами. Надзвичайно важливо, щоб у педагога завжди був вільний доступ до комп'ютера, можливість працювати за ним тощо;
- наявність програмного забезпечення, яке дає змогу шукати необхідну інформацію, створювати мультимедійні презентації, записувати аудіо та відео тощо;
- перманентне підвищення ІКТ-компетентності педагогів, формування їхньої інформаційної культури, складовими якої є сукупність загальних та спеціальних знань і умінь, спрямованих на виробництво, пошук, збереження та поширення інформації для особистих і професійних потреб тощо, а також знань, умінь та навичок, необхідних для ефективного

функціонування особи в інформаційному суспільстві. Педагог має володіти загальними знаннями про способи роботи з інформацією, інформаційно-пошукові системи, закономірності розвитку інформаційного суспільства, а також уміння співіснувати в інформаційному суспільстві. Не менш важливим є опанування спеціальними знаннями та уміннями зі створення, збереження, обробки й поширення фахової інформації, здатністю застосовувати комп'ютерні технології задля удосконалення професійної діяльності, розумінням принципів проектування та функціонування автоматизованих баз даних, вебсервісів і медіа, уміннями застосовувати технології та процедури опрацювання професійно орієнтованої інформації, відстежувати тенденції розвитку предметної сфери тощо [2, с. 49–51].

Отже, в сучасних умовах інформаційно-комунікаційні технології стають важливим засобом ознайомлення дітей дошкільного віку із навколишнім світом. З їхньою допомогою можна глибше проникнути в суть відомих явищ і процесів, а також познайомитися з явищами та процесами, які неможливо безпосередньо спостерігати в реальному житті.

Однак, яким би позитивним потенціалом не володіли інформаційно-комунікаційні технології, вихователь обов'язково має пам'ятати і про негативні аспекти їх використання у роботі з дітьми дошкільного віку, враховувати вікові особливості психічного розвитку дошкільнят та особливості їхнього сприймання тощо. А головне – інформаційно-комунікаційні технології мають бути лише допоміжним засобом, який ніколи не зможе і не повинен замінити живе спілкування вихованців із педагогом.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кадемія М.Ю., Кізім С.С. Інформаційно-комунікаційні технології навчання: термінологічний словник. Вінниця : ФОП Тарнашинський О.В., 2017. 295 с.
2. Палеха Ю.І., Палеха О.Ю., Горбань Ю.І. Інформаційна культура. Київ : Видвництво Ліра-К, 2020. 400 с.